

Wielka Mapa Szkocji odnowiona

Fot. Scottish Government

Opracowana przez polskich kartografów trójwymiarowa mapa Szkocji zyskała właśnie nowy blask. 12 kwietnia oficjalnie zaprezentowano efekty prac renowacyjnych.

Mapa znajduje się w miejscowości Eddleston, na terenie posiadłości położonej 30 km od Edynburga. Podczas II wojny światowej mieściło się tu dowództwo 1. Dywizji Pan-

cernej (DP) dowodzonej przez generała Maczka. Mapa obszaru Szkocji – skonstruowana na zamkowym dziedzińcu – została przygotowana na wypadek niemieckiego ataku. Miała służyć jako makieta do odwzorowania sytuacji na froncie. Po II wojnie światowej stała się swoistym pomnikiem stacjonujących tu polskich oddziałów. Po zakończeniu działań wojennych w zamku mieścił się hotel, przejęty w latach 70. przez Jana Tomasika, który był także weteranem 1. DP. W tym czasie Stanisław Maczek przebywał na emigracji w Edynburgu. Pojawiła się inicjatywa, aby nadać nowy kształt makiemie usypanej podczas wojny. W 1975 r. pod kierunkiem młodego geografa z Uniwersytetu Jagiellońskiego Kazimierza Trafasa po-

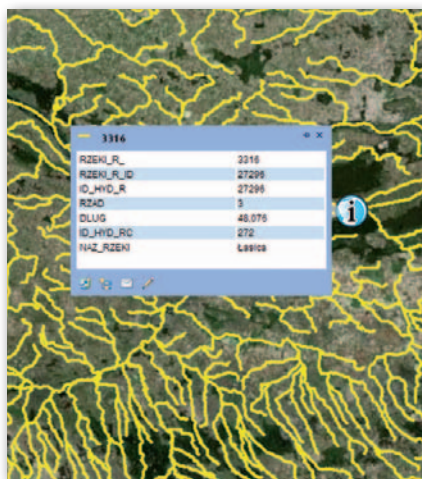
wstała mająca wymiary 50 na 60 metrów trójwymiarowa mapa z pieczołowicie odwzorowaną rzeźbą terenu. Wodę w przedstawionych na niej rzekach i jeziorach zapewniał system pomp łączonych z pobliskim strumieniem. Do dziś jest to największa tego typu konstrukcja w Wielkiej Brytanii. Generał Maczek, który zmarł w 1994 roku, miał okazję zobaczyć ukończone dzieło. Jednak z czasem posiadłość zmieniła właściciela, a makieta zaczęła niszczeć. Starania, by mapę objąć ochroną i odrestaurować, rozpoczęto w kwietniu 2010 roku, gdy grupa wolontariuszy założyła trust „Mapa Scotland”. W 2012 r. obiekt uzyskał status zabytku chronionego, tzw. b-listed.

JK

Hydrografia jako dane publiczne

Zasoby rządowej witryny DanePubliczne.gov.pl wzbogaciły się o Mapę Podziału Hydrograficznego Polski w skali 1:50 000. Opracowanie dostępne jest w plikach SHP w podziale na warstwy: jezior i zbiorników wodnych, rzek oraz zlewni i działów wodnych. Obejmują one zasięgiem całą Polskę wraz z częściami dorzecza Wisły i Odry położonymi poza granicami kraju. Łącznie cała udostępniona baza zajmuje 480 MB. Dodajmy, że najnowsze wydanie MPHP, ukończone w roku 2014 na zlecenie Krajowego Zarządu Gospodarki Wodnej, dostępne jest w skali 1:10 000.

Redakcja

ZE ŚWIATA

Aplikacja kiepskim lekiem na korki

Czy programy lokalizacyjne, które wyznaczają trasę przejazdu na podstawie danych o natężeniu ruchu drogowego, pomagają zmniejszać korki, a może wręcz przeciwnie? Zagadnieniu przyjrzeni się naukowcy z Instytutu Transportu na Uniwersytecie Kalifornijskim. Wnioskiem z ich badań, który nie powinien zaskakiwać, jest to, że popularyzacja aplikacji nawigacyjnych negatywnie wpływa na ruch na lokalnych drogach. Wcześniej kierowcy trzymali się tras szybkiego ruchu i głównych arterii, teraz „nawigacje” często kierują ich na lokalne drogi, które nie są przystosowane do dużej liczby samochodów.

Kalifornijscy naukowcy postanowili głębiej zbadać ten temat. Przeprowadzili m.in. symulację, w której porównują, jak będzie zmieniać się ruch po wypadku drogowym na autostradzie i zablokowaniu części jej pasów. W pierwszym scenariuszu kierowcy nie mają dostępu do aplikacji nawigacyjnych, a w drugim ma je 20%. Wynik może zaskakiwać, bo w tym drugim przypadku konsekwencje dla ogólnego natężenia ruchu są znacznie bardziej negatywne. Korkuje się bowiem nie tylko autostrada, ale także boczne drogi oraz zjazdy na nie.

JK

3 mln zł na kartografię historyczną

Resort nauki rozstrzygnął konkurs „Szlakami Polski Niepodległej” realizowany w ramach obchodów setnej rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości. W jego ramach na dofinansowanie mogą liczyć trzy projekty związane z kartografią. Są to: ● „Internetowy Atlas Polski Niepodległej” – kierownik projektu dr hab. Tadeusz Epsztein (Instytut Historii im. Tadeusza Manteuffla Polskiej Akade-

mii Nauk); przyznana kwota: 1,040 mln zł. ● „Kształtowanie granic niepodległej Polski w świetle dokumentów kartograficznych” – dr hab. Beata Konopska (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej); 1,228 mln zł. ● „Interaktywny Atlas Historyczny – Szlakami Polski Niepodległej 1914-1922” – prof. Jan Pomorski (Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej); 0,911 mln zł.

Źródło: MNiSW